

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

2022

METODIKA k provádění nařízení vlády č. 73/2015 Sb.,

**o podmínkách poskytování plateb
v oblastech Natura 2000
na zemědělské půdě,
ve znění pozdějších předpisů**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

**Metodika k provádění nařízení vlády
č. 73/2015 Sb.,**

o podmínkách poskytování plateb
v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě,
ve znění pozdějších předpisů

pro rok 2022

V této metodice jsou zahrnuta a srozumitelně vyložena ustanovení závazné právní normy pro poskytování dotací. Právní nárok lze proto odvozovat pouze z této právní normy a dalších předpisů a nikoliv z textu této metodiky! Text metodiky není právně závazný!

Seznam použitých zkratk	3
1 Úvod	4
2 Zemědělská půda, na kterou lze poskytovat platbu	5
3 Výše platby	5
3.1 Sazba	5
4 Žádost o poskytnutí platby	4
4.1 Kdo může podat žádost	6
4.2 Náležitosti žádosti a její podání	6
5 Podmínky poskytnutí platby	7
5.1 Povinnost evidence dílů půdních bloků	7
5.2 Prokázání právního důvodu užívání při aktualizaci evidence půdy	7
5.3 Omezení aplikace hnojiv	7
5.4 Cross compliance – kontrola podmíněnosti	7
5.5 Podmínka zemědělského obhospodařování	7
6 Zásah vyšší moci, mimořádných okolností	8
7 Změna osoby žadatele, převod obchodního (zemědělského) závodu	9
7.1 Ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby z důvodu zdravotní nezpůsobilosti (dlouhodobá pracovní neschopnost) – zemědělský závod nepřebírá žádný jiný subjekt.	9
7.2 Ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby – zemědělský závod přebírá jiný subjekt.	10
7.3 Změna žadatele u právnických osob z důvodu jejich přeměny (např. splynutí, sloučení, převod jmění na společníka, rozdělení společnosti, zánik právnické osoby bez likvidace aj.).	10
7.4 Převod (koupě či pacht) celého zemědělského závodu – žádost jako celek bude převedena na nového žadatele.	10
7.5 Převod (koupě či pacht) části zemědělského závodu – na nového žadatele bude převedena část žádosti, část žádosti si ponechá původní žadatel.	10
7.6 Úmrtí žadatele (vyšší moc)	11
8 Shrnutí nejčastějších problémových oblastí vedoucích k neposkytnutí, snížení popř. vrácení platby	11
9 Související legislativa	12
9.1 Legislativa EU	12
9.2 Legislativa ČR	12
10 Užitečné odkazy	13

Seznam použitých zkratek

DZES	dobry zemědělský a environmentální stav půdy (součást podmíněnosti)
CHKO	chráněná krajinná oblast
KNM	kontrola na místě
LPIS	system pro vedení a aktualizaci evidence půdy dle uživatelských vztahů dle zákona 252/1997 Sb., o zemědělství, rozšířený o další funkční vlastnosti potřebné především pro účely administrace dotací (Land Parcel Identification System)
MZe	Ministerstvo zemědělství
Natura 2000	oblasti způsobilé pro poskytnutí platby (NP a 1. zóny CHKO)
NOZ	zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (nový občanský zákoník)
NP	národní park
OPŽL	oddělení pro příjem žádostí a LPIS místně příslušného regionálního odboru SZIF
PPH	povinné požadavky na hospodaření (součást podmíněnosti)
PRV	Program rozvoje venkova ČR na období 2014-2020
RO SZIF	regionální odbor SZIF
SAPS	Jednotná platba na plochu (Single Area Payment Scheme)
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika EU
T	druh zemědělské kultury trvalý travní porost

Tato metodika je určena žadatelům o poskytnutí platby na opatření „kompenzace za zemědělské oblasti Natura 2000“ (dále jen „Natura 2000“), je platná pro rok 2022. Z důvodu zpoždění legislativy pro nové programové období je v roce 2022 platba nadále poskytována podle nařízení vlády č. 73/2015 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NV 73/2015“).

V oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě došlo v roce 2020 k rozšíření podporovaných oblastí a zároveň byly stanoveny 2 různé sazby pro území národních parků a 1. zóny CHKO. V NP bylo rozšířeno podporované území z bývalých 1. zón NP na celé území NP s výjimkou zastavěného a zastavitelného území obcí, dále byly upraveny podmínky omezující hnojení a v návaznosti na to došlo také k úpravě sazby.

Od roku 2023 se předpokládá vyplácení plateb v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě v rámci Strategického plánu SZP, který nahradí současný Program rozvoje venkova. Aktuální návrh Strategického plánu SZP je možné nalézt na stránkách www.eagri.cz, v průběhu roku 2022 bude pravděpodobně docházet k jeho dílčím úpravám a to v návaznosti na připomínky obdržené ze strany Evropské komise.

Základními právními předpisy pro programové období 2014-2020 a tzv. přechodné období SZP upravující podmínky pro poskytování plateb v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě jsou zejména:

Přímo použitelné předpisy Evropské unie:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, v platném znění.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022.

Legislativa ČR:

- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění a
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění zákona č. 128/2003 Sb., zákona č. 441/2005 Sb. a zákona č. 291/2009, v platném znění.

Nařízení vlády, která novelizují nařízení vlády č. 73/2015 Sb.:

- Nařízení vlády č. 113/2015 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, a další související nařízení vlády,
- Nařízení vlády č. 64/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění nařízení vlády č. 113/2015 Sb., a o změně některých souvisejících nařízení vlády.
- Nařízení vlády č. 49/2017 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor.
- Nařízení vlády č. 64/2020 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 29/2016 Sb., o podmínkách poskytování dotací v rámci opatření lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů, a další související nařízení vlády.
- Nařízení vlády č. 55/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 331/2019 Sb., o podmínkách provádění navazujícího opatření ekologické zemědělství, ve znění nařízení vlády č. 217/2020 Sb., a další související nařízení vlády.

Kompletní seznam legislativy mající vztah k nařízení vlády č. 73/2015 Sb., o podmínkách poskytování plateb v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě naleznete v kapitole č. 9.

Program rozvoje venkova ČR na období 2014-2020, který je základním strategickým materiálem popisujícím mj. podmínky opatření Natura 2000 na zemědělské půdě, byl schválen Vládou ČR v červenci roku 2014. Oficiální schválení programového dokumentu ze strany Evropské komise následovalo 26. května 2015 a jeho aktuální verzi je možné nalézt na internetových stránkách MZe <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/zakladni-informace/programove-dokumenty/>. Na základě přijetí nové legislativy pro přechodné období SZP je platnost Programu rozvoje venkova prodloužena na roky 2021 a 2022.

S případnými dotazy, které se týkají podmínek pro poskytnutí platby, je možné obrátit se na infolinku MZe tel: 221 811 111, e-mail: info@mze.cz; nebo na infolinku SZIF, který je gestorem za administraci žádostí a vyplácení dotací, tel: 222 871 871, e-mail: info@szif.cz. Gesci za nařízení vlády č. 73/2015 Sb. má v rámci MZe Odbor environmentálních podpor PRV. Gesci za administraci žádostí a vyplácení dotací má v rámci SZIF odbor PP a environmentálních podpor.

2 Zemědělská půda, na kterou lze poskytovat platbu

- Platba v oblastech Natura 2000 se poskytuje **pouze na zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury T evidovanou v LPIS, které se nacházejí na území:**
 - **ptačích oblastí** (dle § 45e odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.) **a zároveň na území NP nebo 1. zóny CHKO,**
 - **evropsky významných lokalit zařazených do národního seznamu** (dle § 45a odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb.), **a zároveň na území NP nebo 1. zóny CHKO nebo**
 - **ostatním území 1. zóny CHKO.**
 - **Na území NP se platba neposkytne v zastavěném území obce nebo zastavitelné ploše obce.** V těchto oblastech žadatel nebude žádat o platbu Natura 2000 na z.p., zároveň mu však nebude odečtena část platby v opatření AEKO – Ošetřování travních porostů a EZ (týká se standardních pětiletých závazků AEKO, EZ i navazujících závazků AEKO, EZ).
- Platbu lze poskytnout na nejméně 1 ha zemědělské půdy s druhem zemědělské kultury T.
- Výměru zemědělské půdy, na kterou lze poskytnout platbu může žadatel zjistit z informativního výpisu LPIS s názvem „Přehled účinných DPB se zařazením do oblastí NATURA 2000“ k zadanému datu. O výpis je možné požádat na jakémkoliv oddělení příjmu žádosti a LPIS místně příslušného regionálního odboru SZIF (dále jen „OPŽL“) v ČR.

Poznámka: Pokud žadatel zjistí jakékoliv nesrovnalosti ve výpisu z LPIS, měl by o této skutečnosti informovat OPŽL.

3 Výše platby

3.1 Sazba

Sazba pro oblasti Natura 2000 dle § 5 odst. 3 nařízení vlády je stanovena ve výši:

- **86 EUR na 1 ha T na území 1. zóny CHKO**
- **76 EUR na 1 ha T na území NP .**

- Platbu žadatel obdrží v českých korunách, a to podle kurzu uveřejněného v Úředním věstníku EU k poslednímu dni roku, který předchází roku, za který byla žádost o poskytnutí platby podána (§ 6 odst. 5 nařízení vlády). Pro rok 2022 je pro přepočtení sazby stanoven směnný kurz ke dni 31. prosince 2021 ve výši **24,858 CZK/EUR**.
- Nachází-li se díl půdního bloku zároveň na území ptačí oblasti, evropsky významné lokality a NP nebo 1. zóny CHKO, platba se nesčítá a je udělena v rámci oblasti Natura 2000 jen jednou.
- Nachází-li se díl půdního bloku jen zčásti v oblasti Natura 2000 a zčásti mimo oblast Natura 2000, platba se poskytne pouze na tu část dílu půdního bloku, která se nachází v oblasti Natura 2000. Výměra části dílu půdního bloku nacházející se v oblasti Natura 2000 je uvedena i v předtištěné žádosti.

4 Žádost o poskytnutí platby

Základní podmínkou pro podání žádosti o poskytnutí platby v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě je povinnost být evidován v LPIS. V LPIS musí mít žadatel evidovanou alespoň minimální výměru zemědělské půdy, na kterou lze platbu poskytnout. O zaevidování do LPIS je možné požádat na OPŽL.

4.1 Kdo může podat žádost

Žádost může podat fyzická nebo právnická osoba evidovaná v LPIS, která na sebe má v LPIS evidován alespoň 1 ha zemědělské půdy s druhem zemědělské kultury T, který se nachází v NP nebo 1. zóně CHKO.

O platbu v oblastech Natura 2000 mohou žádat i organizační složky státu podle zákona č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky.

4.2 Náležitosti žádosti a její podání

Žádost se podává na místně příslušném OPŽL, přičemž místní příslušnost se řídí bydlištěm fyzické nebo sídlem firmy právnické osoby.

Žádost musí být doručena OPŽL nejpozději **do 15. května 2022** v rámci Jednotné žádosti, přičemž žádost o platbu v oblastech Natura 2000 je řešena samostatnou přílohou (deklarací).

Poznámka: Termín řádného doručení žádosti je v roce 2022 prodloužen o jeden den, tj. do 16. května 2022, protože 15. května 2022 připadá na neděli.

Následky nesplnění podmínky: Po 15. květnu (resp. 16. květnu) 2022 je možné doručit žádost ještě dalších 25 kalendářních dnů, což má ovšem za následek snížení platby ve výši 1 % za každý pracovní den prodlení, poté dojde k zamítnutí žádosti. V případě zaslání žádosti poštou je za termín podání považováno datum doručení na příslušné pracoviště OPŽL.

V rámci Jednotné žádosti je vždy nutné uvést veškerou výměru zemědělské půdy, kterou má žadatel k dispozici a která musí být vedena v LPIS. Tzn., že i ten žadatel, který nebude žádat o SAPS, ale bude žádat o poskytnutí platby v rámci oblastí Natura 2000 na z.p. **uvede veškeré pozemky, které má k dispozici,** a to do „Deklarace zem. půdy a SAPS“.

Následky nesplnění podmínky: V případě nedodržení této povinnosti je platba snížena v závislosti na míře porušení. Je-li rozdíl mezi celkovou plochou deklarovanou a výměrou zjištěnou:

- vyšší než 3 % ale nižší nebo roven 4 % plochy uvedené v žádosti, sníží se platba o 1 %,
- vyšší než 4 % ale nižší nebo roven 5 % plochy uvedené v žádosti, sníží se platba o 2 %,
- vyšší než 5 % plochy uvedené v žádosti, sníží se platba o 3 %.

Nedílnou součástí žádosti o poskytnutí platby je:

- Deklarace užívání půdy – obsahuje předtiskový seznam dílů půdních bloků včetně jejich výměry, které jsou způsobilé pro platbu v oblastech Natura 2000 a jsou vedeny v LPIS na žadatele k danému dni. Žadatel nemusí žádat na plnou výměru dílů půdních bloků. Deklarovanou výměru lze snížit na výměru, na kterou chce žadatel skutečně požádat nebo nechce-li na daný díl půdního bloku žádat o platbu vůbec, neuvede jej v deklaraci. Pokud v období po předtiskování žádosti a před jejím podáním došlo ke změně, např. navýšení/snížení výměry dílu půdního bloku nebo k zaevidování nového dílu půdního bloku do LPIS, může žadatel v předtiskové aplikaci elektronicky vytvořit nový předtisk, změnit původní předtisk přidáním dalšího řádku (DPB), je možné požádat o nový aktuální předtisk nebo může být tato změna dopsána ručně do původního předtisku.

Svým podpisem žadatel stvrzuje, že uvedené údaje jsou pravdivé, proto je nutné všechny údaje uvedené v žádosti pečlivě zkontrolovat.

- Zákres dílů půdních bloků – obsahuje část mapy žadatele generovanou z LPIS v měřítku 1:10 000 nebo podrobnějším, na které jsou viditelné díly půdních bloků, případně jejich části, na které lze žádat o platbu. Obdobně jako v případě deklarace užívání půdy je možné záznam upravit tak, aby označoval pouze díly půdních bloků, na které je skutečně žádáno o platbu v případě, že na některé díly půdních bloků žadatel nebude platbu požadovat. Tato úprava může být provedena na OPŽL.

Poznámka: Předtisková aplikace pro žádosti porovnává kontrolu záznamu provedeného žadatelem vůči výměře deklarované v žádosti. Žadatel proto může být při vyplňování údajů do žádosti upozorněn na případné nesrovnalosti.

- Prohlášení žadatele o tom, že se zavazuje dodržovat pravidla podmíněnosti po celý kalendářní rok na veškeré jím obhospodařované půdě. Problematika podmíněnosti je popsána v příručce „Průvodce zemědělcem Kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2022“.
- Platný doklad prokazující právní subjektivitu žadatele – tato příloha je povinná pouze pro právnické osoby, které nejsou zapsány v obchodním rejstříku. Předkládají se originály těchto dokladů či jejich ověřené kopie (ne starší než 3 měsíce).

5 Podmínky poskytnutí platby

5.1 Povinnost evidence dílů půdních bloků

Díly půdních bloků, na které je podána žádost o poskytnutí platby, musí mít žadatel na sebe evidovány v LPIS minimálně **ode dne doručení žádosti na OPŽL do 30. září 2022**, jinak na ně platba nemůže být poskytnuta.

Následky nesplnění podmínky: V případě nedodržení této povinnosti je platba snížena tak, aby odpovídala výměře zemědělské půdy, u níž žadatel podmínku neporušil.

Další snížení platby se řídí rozdílem mezi výměrou deklarovanou v žádosti o platbu a výměrou zjištěnou. Výpočet se řídí čl. 19a nařízení (EU) č. 640/2014:

- pokud je rozdíl mezi zjištěnou a deklarovanou výměrou vyšší než 3 % nebo 2 ha a nižší než 10 %, pak se platba sníží o 1,5násobek zjištěného rozdílu. Pokud se bude jednat o první snížení platby o 1,5násobek zjištěného rozdílu, bude uplatněno snížení pouze ve výši 50 % (udělení tzv. žluté karty). Při každém dalším porušení bude uplatněna plná sankce. Navíc bude v roce následujícím po prvním uplatnění snížení platba snížena ještě o 50 % „odpuštěných“ v prvním roce porušení.
- pokud je rozdíl mezi zjištěnou a deklarovanou výměrou vyšší než 10 %, pak se platba sníží o 1,5násobek zjištěného rozdílu. Pokud tato částka nebude moci být žadatelem kompenzována z platby v oblastech Natura 2000 poskytnuté v daném roce, lze tuto částku vymáhat z jakékoliv jiné platby, na kterou bude mít žadatel nárok, a to v průběhu nejvýše tří kalendářních let následujících po roce zjištění.

5.2 Prokázání právního důvodu užívání při aktualizaci evidence půdy

V případě, že při aktualizaci evidence půdy dojde k rozporu, bude žadatel vyzván k prokázání právního důvodu užívání zemědělské půdy nebo k předložení písemné dohody, která rozpor vyjasní.

Následky nesplnění podmínky: Platba nebude poskytnuta na díl půdního bloku, případně jeho část, kde nedojde k prokázání právního důvodu užívání nebo předložení dohody.

5.3 Omezení aplikace hnojiv

Na území 1. zóny CHKO je zakázáno hnojit, používat kejdu, silážní šťávy a ostatní tekuté odpady.

Na území NP je povoleno ke hnojení používat pouze hnůj nebo kompost, pastva je povolena.

Žadatel je povinen předložit evidenci hnojení za uplynulý kalendářní rok v průběhu fyzické KNM. Evidence hnojení musí obsahovat náležitosti uvedené ve vyhlášce č. 377/2013 Sb. Tuto evidenci je možné vést jak v písemné, tak v elektronické podobě.

Následky nesplnění podmínky: Platba za příslušný kalendářní rok nebude žadateli poskytnuta.

5.4 Cross compliance – kontrola podmíněnosti

Poskytnutí platby je podmíněno plněním kontrolních požadavků cross compliance (tzv. kontrola podmíněnosti). Požadavky cross compliance zahrnují podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES) a povinné požadavky na hospodaření (PPH). Jednotlivé požadavky a také snížení za jejich neplnění jsou stanoveny nařízením vlády č. 48/2017 Sb., o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor. Kontrolám podmíněnosti se detailně věnuje speciální publikace vydaná MZe „Průvodce zemědělcem Kontrolou podmíněnosti platný pro rok 2022“.

5.5 Podmínka zemědělského obhospodařování

Platba je podmíněna zemědělským obhospodařováním trvalých travních porostů, jinak také tzv. minimální zemědělskou činností.

Minimální zemědělská činnost na trvalých travních porostech spočívá v provedení:

- pastvy včetně likvidace nedopasků v termínu do:
 - 31. července příslušného kalendářního roku nebo
 - 31. srpna na dílech půdních bloků, které nacházejí alespoň z 50 % v horské oblasti typu H1 podle nařízení vlády
- podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními.

Poznámka: podmínka likvidace nedopasků v termínu do 31. července příslušného kalendářního roku se nevztahuje na plochu s průměrnou sklonitostí převyšující 10°.

- seče včetně odklizení biomasy z pozemku v termínu do:
 - 31. července příslušného kalendářního roku, nebo
 - 31. srpna příslušného kalendářního roku na dílech půdních bloků, které nacházejí alespoň z 50 % v horské oblasti typu H1 podle nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními.

Samotným mulčováním není možné podmínku zemědělského obhospodařování trvalých travních porostů splnit.

Poznámka: Výjimka může být na daném dílu půdního bloku stanovena pouze na základě:

- provádění agroenvironmentálně-klimatického opatření podle nařízení vlády č. 75/2015 Sb. nebo podle nařízení vlády 330/2019 Sb.,
- provádění opatření ekologické zemědělství podle nařízení vlády č. 76/2015 Sb. nebo podle nařízení vlády 331/2019 Sb.,
- jiného právního předpisu, např. zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, nebo
- při provádění obnovy trvalého travního porostu podle § 3j zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

Následky nesplnění podmínky:

V případě nedodržení této povinnosti je platba snížena tak, aby odpovídala výměře zemědělské půdy, u níž žadatel podmínku neporušil.

Další snížení platby se řídí rozdílem mezi výměrou deklarovanou v žádosti o platbu a výměrou zjištěnou.

Výpočet se řídí čl. 19a nařízení (EU) č. 640/2014:

- Pokud je rozdíl mezi zjištěnou a deklarovanou výměrou vyšší než 3 % nebo 2 ha a nižší než 10 %, pak se platba sníží o 1,5násobek zjištěného rozdílu. Pokud se bude jednat o první snížení platby o 1,5násobek zjištěného rozdílu, bude uplatněno snížení pouze ve výši 50 %. Při každém dalším porušení bude uplatněna plná sankce. Navíc bude v roce následujícím po prvním uplatnění snížení platba snížena ještě o 50 % „odpuštěných“ v prvním roce porušení.
- Pokud je rozdíl mezi zjištěnou a deklarovanou výměrou vyšší než 10 %, pak se platba sníží o 1,5násobek zjištěného rozdílu. Pokud tato částka nebude moci být žadatelem kompenzována z platby v oblastech Natura 2000 na z.p. poskytnuté v daném roce, lze tuto částku vymáhat z jakékoliv jiné platby, na kterou bude mít žadatel nárok, a to v průběhu nejvýše tří kalendářních let následujících po roce zjištění.

6 Zásah vyšší moci, mimořádných okolností

Jestliže žadatel poruší podmínky pro poskytnutí platby v důsledku zásahu vyšší moci nebo mimořádné okolnosti a tento zásah řádně prokáže SZIFu, neuplatní se vůči tomuto žadateli žádná sankce a to za podmínky, že **zásah vyšší moci nebo mimořádné okolnosti písemně oznámí (nebo jím pověřená osoba) OPŽL nebo RO SZIF nejpozději do 15 pracovních dnů ode dne, kdy tak může učinit.**

Oznámení podá na formuláři „Ohlášení o zásahu vyšší moci nebo mimořádných okolností“, který je dostupný na všech OPŽL a RO SZIF. Spolu s tímto oznámením musí předložit příslušné doklady, prokazující mimořádnou okolnost nebo zásah vyšší moci – viz níže.

Za tolerovatelné případy zásahu vyšší moci a mimořádných okolností se podle čl. 2 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, v platném znění považují zejména:

- úmrtí žadatele,
- dlouhodobá pracovní neschopnost žadatele,
- vážná přírodní katastrofa, která významně zasáhne zemědělský závod,
- náhodné zničení chovatelských budov zemědělského závodu určených k chovu zvířat způsobené nehodou,
- epizootie nebo choroba rostlin postihující všechna hospodářská zvířata nebo plodiny žadatele nebo jejich část,
- vyvlastnění celého zemědělského závodu nebo jeho velké části, pokud nemohlo být předvídáno v den přijetí závazku nebo podání žádosti.

Případy vyšší moci, mimořádných okolností	Doklady žadatele prokazující vyšší moc, mimořádné okolnosti
Dlouhodobá pracovní neschopnost žadatele	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrzení lékaře - Nutné je uvést důvod podání Ohlášení (porušení, některé povinnosti plynoucí z dané legislativní normy).
Vyvlastnění celého zemědělského závodu nebo jeho velké části , pokud toto vyvlastnění nemohlo být předvídáno v den přijetí závazku nebo podání žádosti.	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrzení vyvlastňovacího úřadu (tj. obecního úřadu s rozšířenou působností nebo magistrátu statutárního města) o vyvlastnění pozemku (včetně č.j., data vydání a data nabytí právní moci rozhodnutí, parcelního čísla pozemku a katastrálního území) nebo rozhodnutí příslušného vyvlastňovacího úřadu o vyvlastnění pozemku - Potvrzení OPŽL, z kterého bude zřejmé, kterému PB odpovídá dotčený vyvlastněný pozemek - Srovnávací tabulka DPB a parcel
Vážná přírodní katastrofa , která významně zasáhne zemědělský závod	<ul style="list-style-type: none"> - Protokol o místní šetření - Notářské osvědčení o jiných skutkových dějích a stavu věci. - Potvrzení pojišťovny. - Poškození způsobené povětrnostními vlivy – dokládá se: - Sdělení příslušného hydrometeorologického ústavu o úhrnu srážek či síle větru atd.
Nahodilé zničení chovatelských budov zemědělského závodu způsobené nehodou.	<ul style="list-style-type: none"> - Notářské osvědčení o jiných skutkových dějích a stavu věci. - Potvrzení pojišťovny.
Epizootická nákaza nebo choroba rostlin postihující všechna hospodářská zvířata nebo plodiny zemědělce nebo jejich část.	<ul style="list-style-type: none"> - Potvrzení Státní veterinární správy - Potvrzení státní rostlinolékařské správy (ÚKZÚZ)
Vážné poškození nebo úplné zničení založeného porostu biotickými a abiotickými činiteli bez zavinění příjemce dotace/žadatele.	<ul style="list-style-type: none"> - Zpráva od lesní ochranné služby. - Kontrola na místě prostřednictvím OPŽL. - Potvrzení místně příslušného hydrometeorologického ústavu v případě poškození způsobeného klimatickými změnami.

7 Změna osoby žadatele, převod obchodního (zemědělského) závodu

Dojde-li po dni podání Jednotné žádosti k změně osoby žadatele, převodu obchodního (zemědělského) závodu původního žadatele (převodce), **musí být tato skutečnost nabyvatelem oznámena na SZIF vydaném formuláři na místě příslušný OPŽL nebo RO SZIF do 30 kalendářních dní od převodu dílů půdních bloků v LPIS**. Žadatelem se stává nabyvatel, na kterého tak přecházejí veškerá práva a povinnosti převodce v souvislosti s Jednotnou žádostí.

Následky nesplnění: Při nedodržení termínu provedení oznámení 30 dnů ode dne, kdy došlo k převodu dílů půdních bloků, nebude platba nabyvateli poskytnuta.

Změna žadatele, převod obchodního (zemědělského) závodu je povolen v případě:

7.1 Ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby z důvodu zdravotní nezpůsobilosti (dlouhodobá pracovní neschopnost) – zemědělský závod nepřebírá žádný jiný subjekt.

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení ukončení zemědělské činnosti bez nástupce.
- b) Doklad prokazující ukončení zemědělské činnosti žadatele.
- c) Potvrzení o vynětí žadatele z LPIS.
- d) Dokumenty prokazující zdravotní nezpůsobilost (např. lékařská zpráva, ve které bude lékařem potvrzeno, že žadatel není ze zdravotních důvodů, nadále schopen vykonávat zemědělskou činnost).

7.2 Ukončení zemědělské činnosti fyzické osoby – zemědělský závod přebírá jiný subjekt.

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení ukončení zemědělské činnosti s převzetím zemědělského závodu.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- c) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- d) Doklad prokazující ukončení zemědělské činnosti žadatele.
- e) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- f) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.

Pozn: Ohlášení ukončení zemědělské činnosti s převzetím závodu lze v rámci opatření Natura 2000 použít pouze v případě, že je mezi převodcem a nabyvatelem **uzavřena smlouva o převodu celého zemědělského závodu** dle příslušných ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „NOZ“) (viz. bod 4).

7.3 Změna žadatele u právnických osob z důvodu jejich přeměny (např. splynutí, sloučení, převod jmění na společníka, rozdělení společnosti, zánik právnické osoby bez likvidace aj.).

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení změny žadatele.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- c) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- d) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- e) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- f) Doklady prokazující změnu společnosti (např. Notářský zápis včetně výpisu z obchodního rejstříku s vyznačenou změnou, aj.).

7.4 Převod (koupě či pacht) celého zemědělského závodu – žádost jako celek bude převedena na nového žadatele.

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení změny žadatele.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- c) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- d) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- e) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- f) Doklady prokazující převod závodu (smlouvy uzavřené v souladu s NOZ).

7.5 Převod (koupě či pacht) části zemědělského závodu – na nového žadatele bude převedena část žádosti, část žádosti si ponechá původní žadatel.

Podklady oznámení:

- a) Ohlášení změny žadatele.
- b) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- c) Prohlášení původního žadatele o plnění závazku na zbývajících PB.
- d) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- e) Vyplněná deklarace DPB, která obsahuje údaje o DPB, které byly převedeny v rámci převodu z žadatele na nabyvatele.
- f) Potvrzení o ukončení užívání předmětných DPB žadatelem v LPIS.
- g) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- h) Doklady prokazující převod části závodu (smlouvy uzavřené v souladu s NOZ).

DŮLEŽITÉ

- a) **Nelze provést převod vlastnictví zemědělského závodu mezi manžely, kdy závod spadá do společného jmění manželů.**
- b) **Nelze provést převod vlastnictví zemědělského závodu mezi subjekty, které mají mezi sebou k zemědělské činnosti uzavřenu smlouvu o společnosti (§ 2716 NOZ).**

7.6 Úmrtí žadatele (vyšší moc)

Podklady oznámení v případě, že zemědělský závod přebírá nový žadatel – v případě převzetí dědicem/právním nástupcem

- a) Ohlášení vyšší moci – úmrtí.
- b) Úmrtní list žadatele.
- c) Prohlášení nového žadatele o převzetí závazku.
- d) Identifikační údaje nového žadatele (včetně bankovního spojení).
- e) Potvrzení o vynětí původního žadatele z LPIS.
- f) Doklad prokazující zařazení DPB pro nového žadatele do LPIS.
- g) Dokumenty dokládající právní nárok na převzetí zemědělského závodu, a to:
 - rozhodnutí příslušného soudu o dědictví po zemřelém, ve kterém je ustanoven dědic zemědělského závodu, nebo
 - listina prokazující povolání vykonavatele závěti nebo listina prokazující povolání správce pozůstalosti nebo usnesení příslušného soudu o jmenování správce pozůstalosti nebo části pozůstalosti zahrnující zemědělský závod, nebo

Podklady oznámení v případě, že zemědělský závod zaniká – bez nástupce:

- a) Ohlášení vyšší moci – úmrtí.
- b) Úmrtní list žadatele.
- c) Identifikační údaje právního nástupce (včetně bankovního spojení)
- d) Dokumenty prokazující právní nárok k podání ohlášení, a to:
 - rozhodnutí soudu o dědictví po zemřelém, nebo
 - listina prokazující povolání správce pozůstalosti nebo usnesení soudu o jmenování správce pozůstalosti nebo části pozůstalosti zahrnující zemědělský závod, příp. listina prokazující povolání vykonavatele závěti nebo
 - potvrzení notáře o okruhu dědiců a plné moci všech ostatních dědiců pro jednoho z nich ve věci dokončení správních řízení o žádostech původního žadatele a jejich souhlas s vyplacením příslušných dotací ohlašovatelí/novému žadateli.
- e) příp. Ohlášení stažení žádosti – pouze v případě, že nebyly před smrtí žadatele splněny podmínky pro poskytnutí dotace.

Za doklad o ukončení podnikání se považuje:

- potvrzení o výmazu žadatele z evidence zemědělského podnikatele (EZP).

Pokud není možné doložit doklad o ukončení zemědělské činnosti z důvodu prodlevy vydání příslušného rozhodnutí, doloží původní žadatel čestné prohlášení o ukončení zemědělské činnosti, ke kterému doloží kopii podání žádosti o vyřazení z evidence zemědělského podnikatele s podacím razítkem příslušného úřadu. Neprodleně po vydání potvrzení o vyřazení z evidence zemědělského podnikatele (EZP) jej předloží SZIF.

8 Shrnutí nejčastějších problémových oblastí vedoucích k neposkytnutí, snížení popř. vrácení platby

- Právní účinky provedené aktualizace evidence půdy na základě ohlášení změny uživatelem nastávají nejdříve dnem bezprostředně následujícím po dni, kdy Fond změnu v evidenci půdy provede, a nejpozději pátým dnem od doručení ohlášení, nebo nastávají později, jestliže to vyplývá ze zjištěných důkazů. Pokud tedy žadatel např. chce zařadit nový díl půdního bloku do LPIS a zahrnout jej do žádosti o poskytnutí platby, měl by tak učinit v dostatečném předstihu před podáním žádosti.
- Před podáním žádosti je nezbytné provést kontrolu údajů v deklaraci dílů půdních bloků.
- Případný zásah vyšší moci musí být nahlášen do 15-ti dnů od doby kdy tak žadatel mohl učinit. Oznámení nelze podat po zahájení fyzické kontroly na místě nebo až při podání odvolání.
- V žádosti deklarované díly půdních bloků obhospodařovat tj. evidovat v LPIS, po stanovenou dobu (ode dne podání žádosti nepřetržitě do 30. září).
- Důsledně dodržovat termíny pro provedení seče včetně odklizení biomasy nebo pastvy včetně likvidace nedopas-ků.

9.1 Legislativa EU

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009, v platném znění.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2220 ze dne 23. prosince 2020, kterým se stanoví určitá přechodná ustanovení o podpoře z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a z Evropského zemědělského záručního fondu (EZZF) v letech 2021 a 2022 a kterým se mění nařízení (EU) č. 1305/2013, (EU) č. 1306/2013 a (EU) č. 1307/2013, pokud jde o jejich zdroje a použití v letech 2021 a 2022, a kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o zdroje a rozdělení takové podpory v letech 2021 a 2022.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 639/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky, a kterým se mění příloha X uvedeného nařízení, v platném znění.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém a o podmínky pro zamítnutí nebo odnětí plateb a správní sankce uplatňované na přímé platby, podporu na rozvoj venkova a podmíněnost, v platném znění.

Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 807/2014, kterým se doplňují některá ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a kterým se zavádějí přechodná ustanovení, v platném znění.

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 808/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), v platném znění.

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 809/2014 ze dne 17. července 2014, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013, pokud jde o integrovaný administrativní a kontrolní systém, opatření pro rozvoj venkova a podmíněnost, v platném znění.

9.2 Legislativa ČR

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů (zákon o Státním zemědělském intervenčním fondu), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 377/2013 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užitelských vztahů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 50/2015 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 73/2015 Sb., o podmínkách poskytování plateb v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 76/2015 Sb. o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 48/2017 Sb., o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 49/2017 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení požadavků podle aktů a standardů dobrého zemědělského a environmentálního stavu pro oblasti pravidel podmíněnosti a důsledků jejich porušení pro poskytování některých zemědělských podpor, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 330/2019 Sb., o podmínkách provádění navazujících agroenvironmentálně-klimatických opatření, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 331/2019 Sb., o podmínkách provádění navazujícího opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 64/2020 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 29/2016 Sb., o podmínkách poskytování dotací v rámci opatření lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění pozdějších předpisů, a další související nařízení vlády.

Nařízení vlády č. 55/2021 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 331/2019 Sb., o podmínkách provádění navazujícího opatření ekologické zemědělství, ve znění nařízení vlády č. 217/2020 Sb., a další související nařízení vlády.

10 Užitečné odkazy

<http://www.eagri.cz> – informace ohledně PRV, podmínek pro poskytnutí dotace, přístup do Portálu farmáře

<http://www.szif.cz> – informace ohledně příjmu žádostí a výplaty dotací

<http://www.mvcr.cz/sbirka> – Sbírka zákonů ČR

<http://eur-lex.europa.eu> – právo EU

**Metodika k provádění nařízení vlády č. 73/2015 Sb.,
o podmínkách poskytování plateb v oblastech Natura 2000
na zemědělské půdě, ve znění pozdějších předpisů
pro rok 2022**

ISBN 978-80-7434-643-9

**Vydalo
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 110 00 Praha 1
www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz
Tisk UNIPRESS, spol. s r. o.**